

परिशिष्ट - अ

मंत्रालयातील तसेच महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कार्यालयातील लिपिक, लिपिक - टंकलेखक या लिपिकवर्गीय कर्मचाऱ्यांची सहायक पदावर निवडीद्वारे नियुक्ती करण्यासाठी घेण्यात येणाऱ्या मर्यादित विभागीय स्पर्धा परीक्षेची सुधारित परीक्षा योजना व अभ्यासक्रम.

परीक्षेचे टप्पे :- लेखी परीक्षा - २०० गुण, लेखी परीक्षेच्या गुणांच्या आधारे अंतिम निवड करण्यात येईल.
परीक्षा केंद्र :- प्रस्तुत परीक्षा फक्त मुंबई केंद्रावर घेण्यात येईल.

-: परीक्षा योजना :-

प्रश्नपत्रिका क्रमांक	विषय	दर्जा	माध्यम	प्रश्नसंख्या व गुण	कालावधी	परीक्षेचे स्वरूप
पेपर - १ (०८८)	इंग्रजी	बारावी	इंग्रजी	१००	एक तास	वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी
	मराठी	बारावी	मराठी			
	सामान्य ज्ञान, शासकीय योजना व शासनाशी संबंधित बाबी	--				
पेपर - २	कार्यालयीन कामकाजाचे ज्ञान व पध्दती	-	मराठी	१००	एक तास	वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी

-: अभ्यासक्रम :-

प्रश्नपत्रिका - १

विषय	गुण
(१) मराठी :- व्याकरण, शुध्दलेखन व विरामचिन्हे यांचे नियम, शब्दांच्या जाती (प्रकार), काळ व अर्थ, वाक्यप्रकार, शब्दसिध्दी, पारिभाषिक शब्द, म्हणींचा अर्थ व उपयोग, वाक्प्रचारांचा अर्थ व उपयोग.	२५
(२) इंग्रजी :- Common vocabulary, Sentence structure, Grammar, Comprehension of passage.	२५
(३) शासकीय योजना व शासनाशी संबंधित बाबी :- विभागाच्या महत्त्वाच्या योजना, योजनांची नावे, अनुदान मर्यादा, केंद्र-राज्य हिस्सा लाभार्थी पात्रता, इ.	२५
(४) सामान्य ज्ञान :- इतिहास, भूगोल, कला, क्रिडा, साहित्य, पुरस्कार, चालू घडामोडी, माहिती अधिकार अधिनियम-२००५, राज्य शास्त्र, इ.	२५
प्रश्नपत्रिका - १ ची एकूण प्रश्नसंख्या व गुण	१००

प्रश्नपत्रिका-२ .....

प्रश्नपत्रिका-२

मंत्रालयातील लिपिकवर्गीय कर्मचा-यांनी विभाग-अ आणि विभाग-ब सोडविणे आवश्यक आहे व महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातील लिपिकवर्गीय कर्मचा-यांनी विभाग-अ आणि विभाग-क सोडविणे आवश्यक आहे.

विभाग - अ: मंत्रालय व आयोग यांच्या सामायिक कामकाजाविषयीचे घटक :- (१०६)	गुण
(१) भारताचे संविधान - मूलभूत अधिकार (अनुच्छेद १२ ते ३०) राज्य धोरणाची निर्देशक तत्वे (अनुच्छेद ३६ ते ५१) मूलभूत कर्तव्ये (अनुच्छेद -५१ (क))	२५
(२) महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९७९	२५
(३) महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ नियम क्र. ९ ते २०, २७, ३१ ते ४५, ४७.	२५
विभाग - अ ची एकूण प्रश्नसंख्या व गुण	७५

विभाग - ब: फक्त मंत्रालयाच्या कामकाजासंबंधीचे घटक :- (१०७)	गुण
(१) मंत्रालयातील कार्यालयीन पध्दतीची नियमपुस्तिका.	१०
(२) अ. मंत्रालयातील कामकाजविषयक नियम व त्यासंबंधीच्या सूचना. ब. प्रशासकीय सुधारणा व कल्याणकारी धोरणे या संबंधात अंमलबजावणीसाठीचे शासनाचे धोरण / वेळोवेळी शासनाने घेतलेले निर्णय.	०५
(३) विधीमंडळ कामकाज :- (३.१) विधानसभा नियम- नियम क्रमांक ६८, ६९, ७०, ७२, ७४ [प्रश्न], ८६ [अल्प मुदतीच्या नोटीसीचे प्रश्न], ९० [पुरवणी प्रश्न], ९२, ९४ [अर्धातास चर्चा], १०१ ते १०३ [अल्पवेळ चर्चा], १०६ ते ११० [ठराव], ११८ व ११९ [संयुक्त समित्या], २०६ व २०७ [लोकलेखा समिती], २०८ ते २१० [अंदाज समिती], २२६ ते २२८ [आश्वासन समिती]. (३.२) विधान परिषद नियम - नियम क्रमांक ६६, ६७, ६८, ७०, ७२ [प्रश्न], ८४ [अल्पसूचना प्रश्न], ८८ [पुरवणी प्रश्न], ९०, ९२ [अर्धा तास चर्चा], ९७ ते ९९ [अल्पकालीन चर्चा], १०२ ते १०६ [ठराव].	०५
(४) भारताचे संविधान - भाग - ६ मधील प्रकरण १ ते ४ [अनुच्छेद १५२ ते २१३]	५
विभाग - ब ची एकूण प्रश्नसंख्या व गुण	२५

किंवा

विभाग - क: फक्त महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कामकाजासंबंधीचे घटक (१०८)	गुण
(१) भारताच्या संविधानातील लोकसेवा आयोगासंबंधीचे अनुच्छेद ३१५ ते ३२३	०५
(२) अ. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातील कार्यालयीन कार्यपध्दती. ब. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (सदस्य व कर्मचारी) (सेवेच्या शर्ती) विनियम, १९७१.	१०
(३) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग व शासन दरम्यानच्या पत्रव्यवहार करण्याविषयीच्या कार्यपध्दती व त्यासंबंधीच्या सूचना. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची कार्य नियमावली (Rules of Procedure)	०५
(४) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत प्रसिध्द करण्यात येणा-या अधिसूचना, जाहिराती व वार्षिक अहवाल.	०५
विभाग - क ची एकूण प्रश्नसंख्या व गुण	२५

दिनांक : २३/१०/२०१५

(चं. वि. पवार)
अवर सचिव
महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग